

ЧОМУ ТАК МАЛО УКРАЇНЦІВ ГОТОВІ ДО БОЙОВИХ ДІЙ?

Навесні 2014 року, з початком російсько-української війни, узяв сім'ю в автівку, завантажив зареєстровану зброю, вивіз за місто і провів урок самооборони.

Розбирати-збирати зброю вони і так вміли, тому провів лише навик практичної стрільби.

Меншому було лише сім і йому важко давалося тримати важкий Калаш під цивільною назвою «Сайга». Десятилітній старший справився краще.

Минуло майже 10 років. Війни з Росією. Війни в довгу. Війни на виснаження. Війни екзистенційної. Війни на знищення.

Більше моїх дітей, окрім мене і патріотичних організацій ніхто не вчив, і досі не вчить бути воїном.

Чи за 10 років вдалося налагодити масовий вишкіл населення хоча б для самооборони? Нагадую, ще у 2004 році в Україні відмінено призив і нинішні «мобілізовані» у більшості ніколи не мали жодної військової підготовки.

Мою ініціативу про збільшення військово-патріотичної підготовки вдвічі, ухвалену постановою ВРУ ще у 2014 році, просто нахабно зігнорили поштайданне Міністерство освіти.

Але навіть на скоро вже третьому році повномасштабкі, міністр освіти – ветеран війни робить, що завгодно, окрім підготовки дітей до захисту себе, рідних, країни.

Гендерні студії, небінарні особистості – будь що окрім найважливішого і потрібного зараз.

У тому ж 2014 я провів у ВРУ постанову про підготовку дорослого населення на базах Сухопутки.

Пройшло 10 років. Скажіть скільки дорослих навчили що робити в умовах ворожих обстрілів, як надавати першу допомогу пораненим, як захистити себе?

Гаразд, папереднікі воювали так, що паралельно возили готівку російським колаборантам і умиротворювали Медведчуком, але прийшли два роки тотальної війни. Навіщо бити в бубни і барабани, «співати патріотичні пісні», якщо нічого не робиться?

Створену для захисту місцевостей, що не перебувають на лінії бойового зіткнення, територіальну оборону цинічно використали як донора піхоти.

Гаразд, можливо не було інших варіантів. Але розбудувати систему тероборони і Рух спротиву з людей, що не можуть бути ефективними на фронті вже можна було б.

А найголовніше, максимально підготувати людей і країну до війни в довгу. Затягнути паски. Мінімізувати видатки. Перенаправити доходи виключно для потреб війни. І навчити кожного захищати себе і вбивати ворога. Будь-чим і при будь-яких обставинах.

Я вже на кажу, що право офіційне володіти зброєю самозахисту і далі мають лише заліські окупанти.

Чому це не робиться, жодного приотомного пояснення не має. Окрім свідомого саботажу та диверсії. Тому треба негайно перевести всю країну на воєнні рейки.

Але коли говоримо про перехід країни на воєнні рейки, то це стосується кожного. Кожен має ухвалити таке рішення внутрішньо. Ну а тих, хто не хоче – доведеться заставити. Це питання екзистенційного виживання нації та існування держави.

Війна буде довгою. Вона вже перейшла фазу війни на виснаження.

У кого буде більше волі і витримки, більше ресурсів, хто зможе зберегти армію і віру в перемогу – виграс. Навіть затухання війни буде всього лиш передишкою перед наступною фазою. Тому вдихнули. Видихнули. І вперед.

Ще ніколи в української нації не було таких шансів перемогти потвору. Скористаймося шансом відповідально.

П.С. Сподіваюся хоч з нового року у шкільну, університетську програми буде внесено предмет (і теорія і практика) базових навичок виживання на війні.

Юрій СИРОТЮК,
громадсько-політичний діяч

ХОРВАТСЬКИЙ ГЕНЕРАЛ: «ВИ РОЗУМІЄТЕ, ЩО МАЄТЕ МОБІЛІЗУВАТИ ЩОНАЙМЕНШЕ З МІЛЬЙОНИ ЛЮДЕЙ?»

Один хорватський генерал у відставці розповів мені своє бачення розвитку бойових дій і того, що Україна має робити, щоб не програти. Так, в його розповіді було про озброєння, але дуже побіжно. Бо озброєння (яке Україні дає чи продає Захід), хорватська влада закуповувала контрабандою по всьому світу. За це потім під суд пішли колишні глави держав та інші високопосадовці навіть в далекій Південній Америці, але хорватські війська були забезпечені зброєю. Навіть комплекси ППО хорвати, як тепер кажуть, купили на чорному ринку за мішочок з діамантами...

Головною в розповіді генерала була інша тема – про те, що воювати має вся країна. І це був не фігуральний вислів. «Ви розумієте, що маєте мобілізувати 10% населення, тобто щонайменше 3 млн. людей?», – запитав він.

І він мав право на ці слова, бо в його

країні, яка перемогла, і де населення складає 4 млн. людей, у війську було 500 тис.

«На вулицях не було чоловіків», – розповідають мені хорватки, що жили в Загребі під час війни. Вони не перебільшують.

Але я не збираюся агітувати тут за милітаризацію та мобілізацію. Я визнаю право людей і країн обирати свій шлях. В питанні «території чи люди», я завжди ставлю знак питання. Бо це для мене відкрите питання.

Ціна повернутих в минулому році територій дуже висока. Неймовірно висока. Ви не уявляєте, як висока, якщо нечасто відвідуєте військові цвинтарі. Йдеться не просто про життя окремих людей – йдеться про майбутнє нації. Бо втрати такого масштабу будуть відчуватися ще багато поколінь.

Ціна втрачених територій є не менш високою – повністю зруйновані міста та

села, вбиті та замучені українці, тотально знищена українська ідентичність людей, яким вдалося вижити і вони залишилися в окупації... Тобто йдеться про втрату частини України не в юридичному сенсі територіальної цілісності, на офіційній мапі все залишиться без змін, а про втрату частини території держави у фізичному та ментальному вимірі.

В якийсь момент ми всі маємо зрозуміти цю реальність. Ми, як держава і як її громадяни. І раціонально, всі разом, створити свій «план задуму війни».

Втім, це теж опція. Ми можемо не відкривати очі і надалі вірити не в дива, в месій, в вундерваффе та вважати відповідальним за стан справ на фронті Захід. Але тоді... Тоді наступні мої дописи будуть стосуватися досвіду не Хорватії, а Грузії.

Наталія ЩЕНКО,
експерт-міжнародник